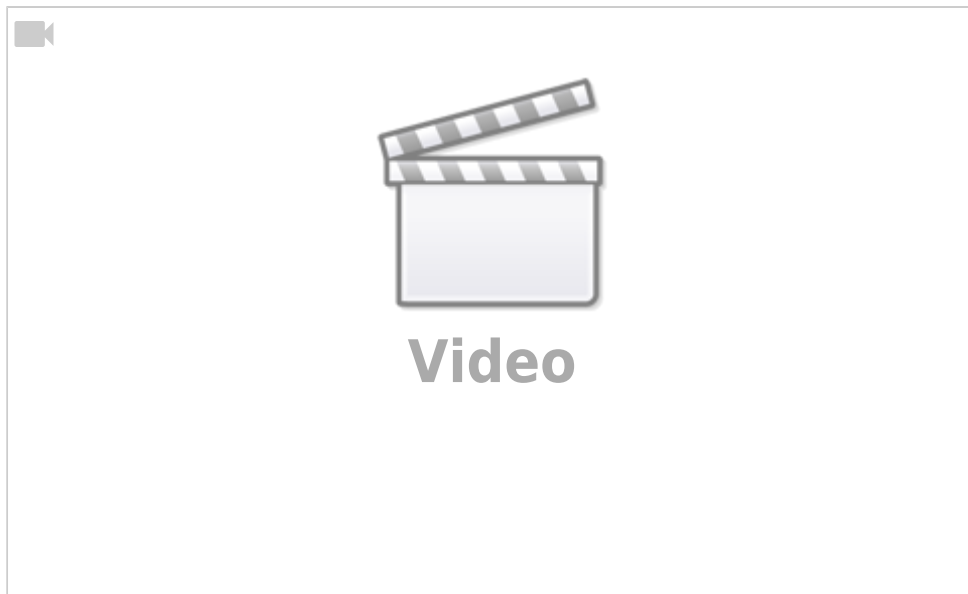

Whiskey on the rocks

A **Whiskey a sziklákon** (*Whiskey on the Rocks*) egy svéd gyártású, zseniális politikai szatíra és minisorozat.

A történet 1981 októberében játszódik, amikor egy **szovjet U-137-es (Whiskey-osztályú) atomtengeralattjáró** zátonyra fut a semleges Svédország partjainál. A helyzet rendkívül kényes, mivel a baki alig egy kőhajításnyira történt a szigorúan titkos karlskronai svéd haditengerészeti bázistól.

Miközben a világ a harmadik világháború és egy nukleáris katasztrófa szélére sodródik, a sorozat bemutatja, hogy a feszült helyzet valójában a szovjet legénység részeg mulatozásának és szerencsétlen hibáinak a következménye. A krízis megoldása és a globális béke fenntartása (Ronald Reagan és Leonyid Brezsnyev között) egyetlen ember, a higgadt svéd miniszterelnök, Thorbjörn Fälldin vállára nehezedik.

A sorozat

(Végre) Egy olyan sorozat, amiben nem mindenki beszél angolul, hanem a saját anyanyelvét használja. Készítői (*akik a A százéves ember, aki kimászott az ablakon és eltűnt mögött is álltak*) nem finomkodtak: a sorozat egy vérbeli, helyenként egészen abszurd politikai burleszk. A széria lényegében azt mutatja be, hogy a nukleáris világvégét nem a zseniális stratégia, hanem a totális emberi hülyeség és a jóindulatú fordítók akadályozták meg.

A sorozat egyik legzseniálisabb és legmaróbb jelenetsora a két globális szuperhatalom vezetőjének közvetlen „*forró drótos*” kommunikációja. A valóságban félelmetes fegyverkezési versenyt diktáló elnökök a sorozatban inkább két, valóságtól elrugaskodott paródiaként jelennek meg:

Ronald Reagan amerikai elnök cowboykalapban, rágózva lövöldöz agyaggalambokra, amelyekre melleleg Brezsnyev arca van ráragasztva. Amikor felveszi a telefont, lazán és alpári módon üdvözlí szovjet kollégáját: „*Leonid, te anyátlan kecske fia, Ronald vagyok!*”

Leonyid Brezsnyev szovjet főtitkár ezzel szemben a demencia és a súlyos alkoholizmus határán

egyensúlyoz. Rendszeresen kiürít egy-egy üveg vodkát, és a beszélgetések közepén konkrétan elfelejti, hogy kivel beszél éppen.

A nukleáris holokausztot egyedül a két oldalon ülő, halálra vált tolmácsolányok akadályozzák meg. Miközben Reagan és Brezsnyev válogatott sértésekkel és alpári trágárságokkal bombázzák egymást, a fordítók villámgyorsan átköltik a mondatokat magasszintű, kifinomult és békéltető diplomáciai protokollszöveggé. Ha ők nincsenek, a harmadik világháború egy sértődés miatt robbanhatott volna ki.

A szovjet S-363 tengeralattjáró Karlskrona közelében 1981 októberének végén
fotó: picture-alliance/dpa/Pressensbild

A történet másik skandináv ironiája a svéd belpolitikában rejlik. Svédország miniszterelnöke, **Thorbjörn Fälldin**, a valóságban és a sorozatban is eredeti szakmája szerint egy békés birkatenyésztő gazda volt. Miközben a szovjet haditengerészet és a Pentagon atomtengeralattjárókkal és hadihajókkal kergeti egymást a svéd partoknál, a miniszterelnököt leginkább az nyomasztja, hogy a felesége otthon egyedül nem bír a birkákkal.

A sorozat görbe tükröt állít a külföldi titkosszolgálatoknak is; a CIA és a KGB elemzői egyszerűen képtelenek elhinni, hogy egy országot egy egyszerű, józan paraszti ésszel gondolkodó ex-birkapásztör vezető. Meggyőződésükké válik, hogy Fälldin fanyar és lassú vidéki stílusa mögött egy körmönfont, mélyen eltervezett „birkatenyésztő összeesküvés” áll, amivel Svédország sakkban tartja a világ két legnagyobb atomhatalmát.

És igen, a film (sorozat) megtörtént eseményeken alapul. És majdnem elvezetett a 3. világháborúhoz.

A valóságban

1981. október 27-én éjjel egy svéd halász valami hatalmasat vett észre a sziklákon a Karlskrona haditengerészeti bázis közelében. Egy szovjet **Whiskey-osztályú, S-363-as (a svédek által U-137-nek elnevezett)** dízel-elektromos tengeralattjáró fúródott be a svéd felségvizeken belüli katonai zónába. Ráadásul egy olyan aknamezőn és sziklabendőn navigált át ehhez, amihez centis pontosságú helyismeret kellett (volna, de mint tudjuk a vodka növeli a navigációs készségeket is)

„Elnézést, elromlott az iránytű. Azt hittük, Lengyelországban vagyunk.”

Pjotr Guscsin kapitány hivatalos magyarázata szerint a navigációs berendezések (az iránytű és az iránykereső) egyszerre romlottak el, és azt hitték, Lengyelország partjainál járnak. Ez teljesen abszurd volt: a tengeralattjáró 130 kilométerre tévedt el a nyílt tengeri útvonalától, mélyen a svéd szigetek közé. A valóságban jó eséllyel kémkedés zajlott (a svédek a bázison teszteltek új svéd tengeralattjáró-ellenes technológiákat).

A szovjet tengeralattjáró a svéd partok közelében

fotó: picture-alliance/dpa/Torbjörn Andersson

A svéd haditengerészet titokban gamma-sugármérőkkel vizsgálta meg a hajótestet a víz felől. Thorbjörn Fälldin svéd miniszterelnök sokkoló sajtótájékoztatót tartott: a tengeralattjáró szinte biztosan nukleáris robbanófejjel felszerelt torpedókat hordozott. Egy atomfegyverekkel felszerelt szovjet hajó szó szerint felakadt a semleges Svédország szikláira.

A svéd flotta körbezárta a tengeralattjárót, miközben a nemzetközi vizeken megjelent egy szovjet haditengerészeti armada (rombolók, vontatóhajók), készen állva a hajó erőszakos kimentésére. A svéd légierő és a part menti tüzérség tűzkészültségben állt, a világ napokig egy harmadik világháború szélén táncolt. Végül a svédek kihallgatták a kapitányt, a szovjetek pedig kifizették a mentési munkálatok számláját, és a hajót kivontatták a nemzetközi vizekre.

Párhuzamok

Bár a sorozatot **Jonas Jonasson** jegyzi, ami garantálja a fekete humort, a valóság sokszor még a forgatókönyvnél is abszurdabb volt. A sorozat azzal poénkodik, hogy a légénység csatakrészes volt. Bár a helyiek szerint a kapitányból áradt az alkoholszag, amikor először a fedélzetre léptek, a szovjetek ezt mereven (de vérben forgó szemekkel) tagadták.

A sorozatban is felsejlik a dráma, de csak évekkel később, a politikai tiszt emlékirataiból derült ki a legfélelmetesebb tény: a légénységnek parancsa volt arra, hogy ha a svédek megpróbálják megrohamozni és elfoglalni a tengeralattjárót, robantsák fel a hajót. Ez a nukleáris torpedók miatt akkora radioaktív szennyezést okozott volna, hogy a svéd partok élővilága teljesen kipusztult volna.

Svédország „kószolgatása” a szovjetek részéről mindennapos volt, és a semleges skandináv állam állandó hidegháborús feszültségben élt. A szovjet haditengerészet nemcsak tesztelte a svédek védelmi képességeit, de a balti-tengeri jelenlétük (több) ponton átcsapott katonai-tudományos komédiájába is.

Mink tudjuk

A svédek annyira rettegettek a titkos szovjet víz alatti kommandósoktól és mini-tengeralattjáróktól, hogy a flotta évtizedeken át minden gyanús, víz alatti kaparászó hangra mélyvízi bombákat dobált. Csak a hidegháború után, 1995-ben derült ki a sokkoló igazság: a szigorúan titkos bázisok környékén észlelt „szovjet szabotőrök” valójában úszó miffek (menyétfélék/minkek) voltak.

Az állatok a vízparti sziklák között úszva pont olyan akusztikus jeleket produkáltak a hidrofonokon, mint a békaemberek. **Ingvar Carlsson** svéd miniszterelnöknek hivatalos sajtótájékoztatón kellett beismernie ezt a nemzetközi blamázt.

Pjotr Guscsin kapitány tengeralattjárója, az S-363 parancsnoki tornyán
fotó: picture-alliance/dpa/Pressensbild

Operation „heringfing”

A Whiskey-incidens után a svédeknek klinikai paranoia alakult ki. Minden egyes gyanús zajra a víz alatt mozgósították a flottát, és tonnaszám szórták a mélyvízi bombákat a tengerbe.

A 80-as és 90-es években a svéd hidrofonok (víz alatti mikrofonok) kezelői újra és újra egy nagyon furcsa, jellegzetes, magas frekvenciájú, kattogó-pattogó hangot rögzítettek. A katonai hírszerzés legfelsőbb szinten elemezte a hangmintákat, és kiadták a hivatalos verdiktet: ez egy új, titkos szovjet mini-tengeralattjáró csavarjának a zaja.

Mivel a svéd szonárok (víz alatti mikrofonok) évek óta rögzítették a gyanús sercegést, **Carl Bildt** miniszterelnök annyira biztos volt benne, hogy az oroszok pofátlanul kémkednek a svéd felségvizeken, személyesen írt egy dühös, asztalcsapkodós diplomáciai levelet az akkori orosz elnöknek, **Borisz Jelcinnek**. A levélben Svédország hivatalosan fejezte ki mély felháborodását, és követelte, hogy Oroszország azonnal hívja vissza a titkos mini-tengeralattjáróit a svéd öblökből, különben nemzetközi botrányt csap.

Amikor a haditengerészet megelégedte a sikertelen hajtóvadászatokkal, titokban felbérelték **Magnus Wahlberg** biológust, hogy megfejtse a hang eredetét. Amikor a kutató rájött az igazságra, behívták a miniszterelnöki hivatalba és a katonai vezetés elé. A biológus egy zárt szobában játszotta le a szigorúan titkos katonai hangfelvételeket a miniszterelnöknek és a tábornokoknak. Amikor Bildt megkérdezte, hogy mégis mi ez a hang, ami leginkább „sülő szalonna sersegésére” hasonlított, Wahlberg szárazon közölte: *„Miniszterelnök úr, ezek heringek. És éppen finganak.”*

A biológus konkrétan egy döglött heringet is vitt magával, amit egy vizes vödörben a tábornokok előtt nyomott meg, bizonyítva, hogy a kiáramló légbuborékok pontosan ugyanazt az akusztikus frekvenciát produkálják, mint a feltételezett szovjet nukleáris csodafegyverek.

Magnus Wahlberg és **Håkan Westerberg** svéd biológusok (akik ezért 2004-ben **Ig-Nobel-díjat** kaptak) rájöttek, hogy a hangot óriási heringrajok adják ki, amikor megijednek és a gázhólyagjukból a végbelükön keresztül buborékokat engednek ki. A svéd adófizetők mai értéken több mint 1,2 milliárd dollárt költöttek el olyan katonai mozgósításokra és tengeralattjáró-vadászatokra, amelyeket valójában fingó heringek váltottak ki.

A legszórakoztatóbb az egészben Carl Bildt utóélete. Politikai öngyilkossággal ért volna fel beismerni a választóknak, hogy a hadsereg heringek ellen vívott milliárdos háborút. Így Bildt – még évekkel később, külügyminiszterként is – továbbra is tagadta a biológiai tényeket.

A tengeralattjárót a svéd haditengerészet hajói veszik körül

fotó: picture-alliance/dpa/Pressensbild

A Hårsfjärden-incidens (1982) - Amikor a provokáció valós volt

Alig egy évvel a Whiskey a sziklákon eset után, 1982 őszén egy ismeretlen (szinte bizonyosan szovjet) tengeralattjáró-flotta konkrétan behatolt a svéd főváros, Stockholm melletti legfontosabb haditengerészeti bázis zárt vizeire. A svéd flotta csapdát állított: mágneses aknákat robbantottak, mélyvízi bombák tucatjait szórták le, és lezárták a tengeri kijáratokat. A hajszát 400 nemzetközi újságíró követte élőben a partról. Bár a sérült behatolónak végül sikerült elmenekülnie, ez a pofátlan akció végleg megváltoztatta a svéd védelmi politikát és bebizonyította, hogy Moszkva nem tiszteli a semlegességet.

Ha kíváncsi vagy rá, hogyan vadászott a CIA egy másik, szintén nukleáris fegyverekkel megrakott szovjet tengeralattjáróra a Csendes-óceán mélyén Howard Hughes segítségével, olvasd el [a Jennifer-projektről szóló korábbi írást is!](#)

A legutóbbi bejegyzések a blogon

[Whiskey on the rocks \(2026.08.12\)](#)

[A 18-as járat \(2026.08.07\)](#)

[Point Nemo \(2026.08.04\)](#)

[LAWS \(2026.07.31\)](#)

[Az Ozempic-háború \(2026.07.22\)](#)

Fél óra még az életedből (2026.07.19)
A Te könyved milyen vastag? (2026.07.11)
Orwell elmaradt, a bürokrácia győzött (2026.07.05)
Az oroszok hibrid hadviselése a európai GNSS rendszer ellen (2026.06.27)
Ebolajárvány Kongóban (2026.05.28)
Amikor egy naperőmű teszi oázissá a sivatagot (2026.05.13)
Boeing 737 MAX / MCAS (2026.05.05)
Csernobil árnyéka: Negyven évvel a katasztrófa után (2026.04.26)
A Mars Climate Orbiter (MCO) program banális katasztrófája (2026.04.24)
Therac-25: A hibaüzenet, amit senki nem értett (2026.04.19)
Amikor a király a másodpióta (2026.04.17)
A világ legnagyobb városa, Csungking (2025.05.06)

2026/05/28 16:43

Kedves olvasóm! Ha már idáig eljutottál az olvasásban, talán joggal feltételezhetem, hogy nem volt teljesen érdektelen számodra ez a bejegyzés. Jaj, le ne ixelj még; nem pénzt akarok tarhálni.

Pusztán annyit kérek, hogy ha van olyan ismerősed, akivel jól tudnál vitatkozni az itt leírtakról, vagy csak simán megosztanád vele, kérlek, ne késlekedj!

Továbbra is keresek megjelenési lehetőséget az írásaim számára. Ha esetleg van ötleted, oszd meg velem! Elérhetőségeim az [Impresszumban](#) található.

A passport.blog jelenlegi egyetlen megjelenési lehetősége a Facebook. Ha értesülni szeretnél az új bejegyzésekről, kövesd a [Bolyongó Facebook oldalt](#).

Ha szeretnéd a bejegyzést kinyomtatni, vagy önálló formában menteni, ennek a legegyszerűbb módja a PDF formába konvertálás. Ezt a jobb oldali, fentről negyedik (Adobe) ikonnal teheted meg.

Eddigi bejegyzések a bolyongó.hu-n

Az összes bejegyzés ABC-be rendezett [indexe itt található](#). A blog helyekhez köthető bejegyzései a google.maps térképen is megtalálhatók: [A világ valódi csodái](#). A mostanában a blogon megjelent írások a [főoldalon jelennek meg](#).

2026/05/28 18:05

Források

- **Televíziós sorozat:** A [Whiskey on the Rocks \(IMDb\)](#) adatlapja és a minisorozat hivatalos háttéranyagai.
- **Történelmi incidens (1981):** A hírhedt [Soviet submarine S-363 \(Wikipedia\)](#) zátonyra futásának részletes történelmi és technikai leírása.
- **A hering-krízis háttere:** Az Improbable Research részletes beszámolója az eseményekről az [A vivid new telling of the herring farts / Soviet sub history \(Improbable Research\)](#) oldalon.
- **Tudományos elismerés:** A heringek akusztikus kommunikációját vizsgáló és diplomáciai botrányt leleplező kutatók a [List of Ig Nobel Prize winners \(Wikipedia\)](#) listáján, a 2004-es biológiai kategóriában található meg.

- **Katonai kiadások és elemzések:** A heringparanoia gazdasági és védelmi hatásairól készült összegzés a [Sweden Spent \\$1.2 Billion Hunting Submarines That Were Actually Fish Farts \(Medium\)](#) elemzésében olvasható.
- **Fotók forrása:** dpa / picture-alliance / Pressensbild / Torbjörn Andersson.
- **Technikai asszisztens:** A bejegyzés megírásához a Gemini AI segítségét is igénybe vettem.

2026, Whiskey on the rocks, whiskey, történelem, hidegháború, Svédország, tengeralattjáró, vodka, Ronald Reagan, Leonyid Brezsnyev, Thorbjörn Fälldin, CIA, KGB, sorozat, S-363, U-137, Szovjetunió, 1981, Pjotr Guscsin, Jonas Jonasson, radioaktív, nukleáris, miff, mink, Ingvar Carlsson, heringfing, Carl Bildt, Borisz Jelcin, Magnus Wahlberg, Håkan Westerberg, Ig-Nobel, Hårsfjärden-incidens, Stockholm

Bejegyzésmegtekintések száma: 246

From:

<https://mail.bolyongo.hu/> - bolyongó

Permanent link:

https://mail.bolyongo.hu/doku.php?id=passport:whiskey_on_the_rocks&rev=1786550014

Last update: **2026/08/12 17:53**

